

ویژه کارکنان بهداشت و درمان

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

معاونت بهداشت

شیوه نامه تشکیل و اجرای کمیته های شش گانه برنامه مدیریت بیماری های منتقله از ناقل مهاجم آندس (تب دنگی، چیکونگونیا و زیکا)

"نسخه دوم"

مرکز مدیریت بیماری های واگیر

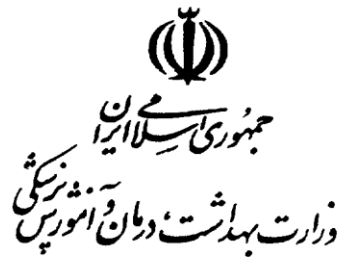
مهر ماه ۱۴۰۴

مجموعه دستورالعمل های گروه مراقبت بیماریها

کد: ۷۰۴۰۰۲

ICDC

<https://icdc.behdasht.gov.ir>

شیوه نامه تشکیل و اجرای کمیته های شش گانه

برنامه مدیریت بیماری های منتقله از ناقل مهاجم آئدس

(تب دنگی، چیکونگونیا و زیکا)

"نسخه دوم"

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

معاونت بهداشت

مرکز مدیریت بیماری های واگیر

گروه مدیریت بیماری های منتقله از ناقلین

مهرماه ۱۴۰۴

پیرو ابلاغ نسخه اول دستورالعمل اجرایی کمیته‌های پنج گانه مدیریت برنامه بیماری‌های منتقله توسط پشه آئدس که طی نامه شماره ۳۰۰/۲۵۰۵ د مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۱ از سوی معاونت بهداشت به دانشگاه‌های علوم پزشکی و همچنین نامه شماره ۱۷۲۲۰۴ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۴ از سوی وزارت کشور به استانداری‌ها ابلاغ شده است، با توجه به اهمیت همکاری‌های بین بخشی در مدیریت بیماری‌های منتقله از آئدس مهاجم بخصوص در **مرحله آمادگی و پاسخ به طغیان** به اختصار اهم انتظارات این معاونت از دانشگاه های علوم پزشکی تابعه در این شیوه نامه به شرح ذیل به صورت شفاف ذکر شده است.

۱. **جلسه فوری در شورای تأمین استان و متناظر با آن برگزاری شورای تأمین شهرستان‌ها** با هدف جلب همکاری کلیه دستگاه‌های مرتبط بویژه نیروهای نظامی و انتظامی، حوزه نظام مراقبت انسانی (بیمارستان‌ها و سایر مراکز بهداشتی درمانی تابعه) و مراقبت حشره شناسی در سکونت‌گاه‌ها، پادگان‌ها و اسکله‌های نظامی طرح موضوع و پیگیری مصوبات مربوطه در کارگروه‌های تخصصی و همچنین هماهنگی جهت استفاده از امکانات لجستیک، نیروی انسانی و دانش فنی قابل دسترسی در کلیه دستگاه‌ها (**مرحله آمادگی و پاسخ**)

۲. **تشکیل کارگروه سلامت و امنیت غذایی در سطح استان و شهرستان‌ها** در اسرع وقت و طرح موضوع (با رعایت اصول آموزش و اطلاع رسانی) جهت تقویت مشارکت ادارات و سازمان‌های درگیر بخصوص شهرداری‌ها، دهیاری‌ها، آبفای شهری و روستایی، امور عشایری، ادارات بندر و کشتیرانی، مناطق آزاد تجاری، پایانه‌های مرزی، فرودگاه‌های بین‌المللی، گمرکات و (**مرحله آمادگی و پاسخ**)

۳. **تشکیل کمیته‌های تخصصی کنترل ناقلین با محوریت ناقل مهاجم آئدس در سطح استان و شهرستان‌ها** با حضور اعضای مرتبط و نظارت بر عملیاتی شدن مصوبات (**مرحله پاسخ**)

۴. **پیگیری تخصیص و جذب منابع مالی و نیروی انسانی لازم** (**مرحله آمادگی و پاسخ**)

۵. **نظارت بر بهسازی محیط به عنوان مهم‌ترین عامل در پیشگیری از استقرار ناقل در منطقه و راه‌اندازی کارزار (کمپین) #نام استان/شهرستان پاکیزه در سطح استان (کلیه شهرستان‌ها) (مرحله آمادگی)**
(**بعنوان مثال: کارزار #هرمزگان پاکیزه یا #بندر لنگه پاکیزه**)

لازم به ذکر است مهمترین راه مقابله با پشه آئدس مهاجم و جلوگیری از استقرار آن در کشور **آگاه سازی گسترده عموم مردم و مشارکت آنها و سازمانهای مسئول در تمامی سطوح در بهسازی محیط** است.

بر اساس تاکید "دستورالعمل عملیاتی واپایش تهدیدات ناشی از ناقل مهاجم زیستی (پشه آئدس)"، مؤکداً توصیه میگردد در **مرحله آمادگی و پاسخ** به این رخداد، با تشکیل ستاد استانی پیشگیری و مبارزه با بیماری‌های منتقله از آئدس مهاجم (در قالب کمیته‌های شش گانه)، اقدامات مدیریتی – اجرایی به شرح ذیل صورت می پذیرد:

ستاد استانی پیشگیری و مبارزه با بیماری‌های منتقله از آندس مهاجم

- استاندار (رئیس ستاد)
 - رئیس دانشگاه علوم پزشکی (دبیر ستاد)
- * در استان‌هایی که بیش از یک دانشگاه علوم پزشکی فعال می باشد، دبیری ستاد را دانشگاه علوم پزشکی مادر عهده دار خواهد بود)
- * در استان تهران در بازه های زمانی مشخص، به صورت دوره ای هر کدام از سه دانشگاه علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی و ایران دبیری ستاد را بر عهده خواهند داشت.
- * فرایند تعیین دبیر در کمیته‌های شش گانه مشابه ستاد استانی می باشد.

سایر اعضا:

- مدیر کل سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان
- ریاست دادگستری کل استان/دادستان استان
- معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری
- مدیر کل پدافند غیر عامل استانداری
- مدیر کل دفتر امور اجتماعی و فرهنگی استانداری
- مدیر کل دفتر بازرسی و پایش عملکرد استانداری
- مدیر کل اداره اطلاعات استان
- فرمانداران
- مدیر کل بازرسی استان
- رئیس شورای اسلامی
- شهرداران
- اداره کل بنادر و کشتیرانی
- اداره کل گمرک
- مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی
- اداره کل فرودگاه‌های استان
- فرماندهی ارشد نظامی استان
- مدیریت ارشد وزارت دفاع در استان
- اداره کل جمعیت هلال احمر
- اداره کل بهزیستی
- سازمان بسیج مستضعفین
- اداره کل صدا و سیما
- اداره کل امور آب منطقه ای
- اداره کل آیفای شهری و روستایی

- اداره کل امور عشایری
- اداره کل حفاظت محیط زیست
- اداره کل جهاد کشاورزی
- اداره کل صنعت، معدن و تجارت
- مرکز امور اصناف و بازرگانان
- اداره کل راه و شهرسازی استان
- اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای
- اداره کل پایانه‌های مرزی
- اداره کل پایانه‌ها و ترمینال‌های مسافربری و باربری
- اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی
- اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
- اداره کل ورزش و جوانان
- اداره کل آموزش و پرورش
- مدیریت حوزه های علمیه
- دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
- اداره کل هواشناسی
- اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات

شرح وظایف:

- ۱- تهیه و تدوین راهبردهای فنی و اجرایی برنامه در استان با توجه به برنامه استراتژیک کشور و دستورالعمل‌های ابلاغی
- ۲- تامین و تخصیص منابع انسانی، مالی و تجهیزاتی مورد لزوم برنامه و پیگیری‌های لازم در سطح ملی
- ۳- ارزشیابی برنامه و بررسی منظم و مداوم عملکرد سازمان‌ها، ادارات و ارگان‌های ذیربط در کمیته‌های شش گانه استانی بر اساس شرح وظایف تعریف شده
- ۴- ارسال گزارش مدون و منظم اقدامات انجام شده و ارزیابی شرایط موجود و دور نمای برنامه به سطح ملی

کمیته‌های شش گانه مدیریت بیماریهای منتقله از آندس مهاجم

۱- کمیته آموزش و اطلاع رسانی و فضای مجازی و رسانه‌ای

- اداره کل امور اجتماعی استانداری (ریاست کمیته)
- روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی (دبیر کمیته)

سایر اعضا:

مرکز صدا و سیما، شهرداری، سازمان‌های نظامی و انتظامی، ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، هلال احمر، اداره کل آموزش و پرورش، اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، اداره کل ورزش و جوانان، دانشگاه‌های تحت پوشش وزارت علوم و وزارت بهداشت و نظامی و....، حوزه‌های علمیه، بهزیستی، صنعت و معدن و تجارت، دبیرخانه شورای سلامت و امنیت غذایی دانشگاه علوم پزشکی، گروه آموزش و ارتقاء سلامت معاونت بهداشتی دانشگاه‌های علوم پزشکی، مدیر گروه آموزش سلامت دانشکده‌های بهداشت

شرح وظایف:

- (۱) اطلاع رسانی صحیح به جمعیت در معرض خطر و مشارکت دادن جوامع در روش‌های پیشگیری از انتقال بیماری و کنترل پشه با توجه به سناریوهای تعریف شده بیماری (با رعایت اصول اطلاع رسانی خطر) با تولید و پخش رایگان برنامه‌های آموزشی در صدا و سیما و محلی
- (۲) همکاری در ارائه آموزش استاندارد به پرسنل ادارات و سازمانها، اتحادیه‌ها و اصناف جهت انجام اقدامات پیشگیرانه و همکاری همه جانبه در جلوگیری از گسترش ناقل مهاجم و آموزشهای خود مراقبتی با تدوین متون و منابع آموزشی استاندارد
- (۳) مدیریت انتشار اخبار صحیح و مطالب آموزشی استاندارد

۲- کمیته بهسازی محیط و مبارزه با ناقل

- معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری (رئیس کمیته)
- دانشگاه علوم پزشکی (دبیر کمیته)

سایر اعضا:

پدافند غیر عامل استانداری، شهرداری‌ها، مدیریت پسماند، مدیر عامل شرکت‌های صنعتی، سازمان نظام مهندسی، ادارات کل صنعت، معدن، تجارت، اصناف، هلال احمر، سازمان بسیج مستضعفین، امور آب منطقه‌ای، اداره آبفای شهری و روستایی، امور عشایری، اداره کل راه و مسکن و شهرسازی و سایر شرکت‌ها و سازمان‌های وابسته، سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، سازمان نظام مهندسی ساختمان، شرکت راه‌آهن، سازمان هواشناسی، اداره کل فرودگاه‌ها، شرکت‌های هواپیمایی، شرکت عمران شهرهای جدید، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، ترمینال‌های مسافربری و باربری، پایانه‌های مرزی، مناطق آزاد تجاری و ویژه

اقتصادی، گمرک، نماینده وزیر و مدیر ارشد وزارت دفاع در استان، نیروهای مسلح (نظامی و انتظامی)، اداره کل حفاظت محیط زیست، سازمان جهاد کشاورزی، اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، اداره کل ورزش و جوانان

شرح وظایف:

- (۱) شناسایی زیستگاه‌های طبیعی و مصنوعی لاروی و اقدام لازم در از بین بردن آنها در اسرع وقت
- (۲) ساماندهی لاستیک‌های مستعمل و نظارت بر نگهداری استاندارد لاستیک‌های نو
- (۳) جمع آوری بهینه آبهای راکد، فاضلاب، زباله های شهری و روستایی و مدیریت پسماند
- (۴) جمع آوری بموقع نخاله های ساختمانی
- (۵) تامین آب شرب لازم برای جمعیت در معرض خطر
- (۶) ترمیم به موقع عیوب شبکه آبرسانی

۳- کمیته مراقبت و درمان

- رئیس دانشگاه علوم پزشکی مادر (ریاست کمیته)
- معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی (دبیر کمیته)

سایر اعضا:

معاونین بهداشتی دانشگاه‌های علوم پزشکی استان، معاونین درمان دانشگاه‌های علوم پزشکی استان، سازمان نظام پزشکی، نماینده وزیر و مدیر ارشد وزارت دفاع در استان، سازمان‌های نظامی و انتظامی، هلال احمر، بهزیستی، ادارات کل سازمان تامین اجتماعی، بیمه سلامت، بیمه نیروهای مسلح، بیمارستان‌ها و کلینیک‌ها اعم از خصوصی، دولتی و نظامی، سازمان جهاد کشاورزی، ترمینال‌های مسافری و باربری، پایانه های مرزی، فرودگاه ها، بنادر و دریانوردی، گمرک، مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی، شرکت نفت، رئیس اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث دانشگاه، رؤسای بیمارستان‌های معین

شرح وظایف:

- (۱) همکاری در اجرای برنامه مراقبت حشره شناسی و عملیات کنترل ناقل و تحلیل وضعیت موجود بصورت منظم
- (۲) همکاری در راستای پیگیری استقرار نظام مراقبت انسانی (مراقبت سندرمیک) بیماری در کلیه مراکز دیده ور استان اعم از خصوصی، دولتی و نظامی
- (۳) پیش بینی تخت‌های بیمارستانی و ایجاد ظرفیت مناسب بیمارستان‌ها جهت بستری و درمان بیماران

۴- کمیته بودجه و پشتیبانی

- مدیر کل سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استانداری (رئیس کمیته)
- معاون برنامه‌ریزی و توسعه استانداری (دبیر کمیته)

سایر اعضا:

روسای دانشگاه علوم پزشکی، شهرداری، مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی، نیروی های نظامی و انتظامی، اداره کل صمت، اصناف

شرح وظایف:

- (۱) تامین اعتبار مورد نیاز جهت اجرای برنامه
- (۲) مشارکت در تامین تجهیزات مورد نیاز برنامه
- (۳) مشارکت در تامین نیروی انسانی مورد نیاز

۵- کمیته پایش و ارزیابی

- مدیر کل دفتر بازرسی، مدیریت عملکرد، امور حقوقی و ارتباطات مردمی استانداری (رئیس کمیته)
- رئیس دانشگاه علوم پزشکی (دبیر کمیته)

سایر اعضا:

معاونین بهداشتی دانشگاه های علوم پزشکی استان، دادستانی کل استان، اداره کل صمت، اصناف

شرح وظایف:

- (۱) گزارش گیری منظم کمیته ها و ارزشیابی عملکرد کمیته ها
- (۲) ارائه گزارش عملکرد کمیته ها به ستاد استانی و سطح ملی (دبیرخانه شورای عالی سلامت)
- (۳) پیگیری عملکرد کمیته ها و ارائه پسخوراند لازم به دستگاه های اجرایی

۶- کمیته پژوهش و تحقیقات کاربردی

- رئیس دانشگاه علوم پزشکی مادر (ریاست کمیته)
- معاون پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی (دبیر کمیته)

سایر اعضا:

معاون توسعه مدیریت و منابع استانداری، معاونین پژوهشی دانشگاه های تحت پوشش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، نظام پزشکی استان، اداره کل آموزش و پرورش، نماینده وزیر و مدیر ارشد وزارت دفاع در استان، سازمان های نظامی و انتظامی، جمعیت هلال احمر، بهزیستی، معاون توسعه مدیریت و منابع استانداری ها، سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان، شهرداری ها، بیمارستان های خصوصی و دولتی و نظامی، سازمان جهاد کشاورزی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی، اداره کل راه و مسکن و شهرسازی، نظام مهندسی

شرح وظایف:

- ۱) نیاز سنجی و اعلان عناوین پژوهش های مورد نیاز متناسب با شرایط محلی در راستای اهداف برنامه با هماهنگی ستاد وزارت متبوع
- ۲) پیگیری تامین بودجه مورد نیاز اجرای طرح
- ۳) نظارت بر حسن اجرای طرح های پژوهشی

تبصره:

- ۱) متناظر با ستاد استانی پیشگیری و مبارزه با بیماری های منتقله از آندس مهاجم، در شهرستان ها نیز این ستاد با ریاست فرمانداران محترم و حضور ادارات مرتبط متناظر با شرح وظایف مشابه برگزار می گردد.
- ۲) با صلاح دید ریاست و با پیشنهاد دبیر ستاد استانی پیشگیری و مبارزه با بیماری های منتقله از آندس مهاجم، با توجه به شرایط خاص هر منطقه جغرافیایی، اعضا حذف یا اضافه می گردند.
- ۳) در صورتی که استانی/شهرستانی در مرحله آمادگی باشد جلسات در ستاد استانی/شهرستانی به صورت ماهیانه به ریاست استاندار/فرماندار محترم برگزار شده و صورتجلسه مربوطه به وزارت کشور، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دبیرخانه شورای عالی سلامت ارسال می گردد.
- ۴) در صورتی که استانی/شهرستانی در مرحله پاسخ به طغیان قرار دارد جلسات به صورت هفتگی در ستاد استانی/شهرستانی به ریاست استاندار/فرماندار محترم برگزار شده و صورتجلسه مربوطه به وزارت کشور، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دبیرخانه شورای عالی سلامت ارسال می گردد.
- ۵) ابلاغ رئیس، دبیر و اعضای محترم کمیته های استانی توسط استانداری محترم و در شهرستان ها توسط فرمانداری محترم شهرستان صادر می گردد.
- ۶) در اجرای بهینه این شیوه نامه، مفاد " دستورالعمل عملیاتی واپایش تهدیدات ناشی از ناقل مهاجم زیستی (پشه آندس)" مصوبه ی هشتاد و چهارمین کارگروه دائمی پدافند غیرعامل کشور که طی مکاتبه شماره ۱۶۰/ک/۱/۲۹۹۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۶ توسط رئیس محترم ستاد کل نیروهای مسلح و کارگروه دائمی پدافند غیرعامل ابلاغ گردیده، و "شیوه نامه اجرایی سازمانهای همکار در مدیریت بیماری های منتقله از ناقل مهاجم آندس (تب دنگی، چیکونگونیا و زیکا) در جمهوری اسلامی ایران" که توسط مرکز مدیریت بیماری های واگیر وزارت متبوع تدوین گردیده (فایل های الکترونیک پیوست)، به عنوان اسناد بالادستی کاملاً قابل اتکا و استناد می باشند.